

Streszczenie pracy doktorskiej „Sojusz Lewicy Demokratycznej od Sojusz Lewicy Demokratycznej 1999–2015. Od triumfu do bytu pozaparlamentarnego”.

Autor: mgr Dorota Halicka pod kierunkiem prof. UAM dr. hab. Tadeusza Wallasa.

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Tematyka pracy doktorskiej dotyczy działalności Sojuszu Lewicy Demokratycznej (dalej: SLD) od 1999 r. do 2015 r., czyli od momentu założenia partii o takiej nazwie do jej klęski w wyborach parlamentarnych, w których ugrupowanie to nie wprowadziło swoich posłów do Sejmu RP. Głównym zadaniem badawczym było poznanie działalności Sojuszu Lewicy Demokratycznej w latach 1999–2015 w celu ustalenia przyczyn kryzysu i upadku tej partii politycznej. Istotne były w szczególności zmiany, jakie zachodziły wewnątrz partii (m.in. ideowe, organizacyjne, międzyludzkie, statutowe) każdorazowo przed nadchodzącymi kampaniami wyborczymi, głównie parlamentarnymi, oraz te, które nastąpiły po wyborach do Sejmu i Senatu RP w 2005 r. Autorka dysertacji w procesie badawczym dążyła do znalezienia odpowiedzi przede wszystkim na następujące pytania:

1. Dlaczego partia reprezentująca orientację lewicową w państwie intensywnie rozwijającym się (zwłaszcza w kontekście procesów i następstw transformacji ustrojowej) nie była w stanie utrzymać popularności w polskim społeczeństwie na poziomie zbliżonym do 2001 r.?
2. Co było przyczyną rozpadu silnej i jednej z niewielu partii, która osiągnęła najwyższy wskaźnik zaufania od wyborców w historii polskich wyborów parlamentarnych po 1989 r.?
3. Dlaczego SLD nie było w stanie odzyskać popularności mimo głoszonych, potrzebnych dla rozwoju kraju programów wyborczych?
4. Czy ludzie „lewicy” (członkowie SLD, sympatycy, ludzie wywodzący się z tego samego obozu partyjnego) samoistnie doprowadzili do upadku partii?

Zakres czasowy rozprawy dotyczy przede wszystkim okresu od powstania (jako zarejestrowana partia) Sojuszu Lewicy Demokratycznej w roku 1999 do roku 2015, kiedy w wyniku wyborów parlamentarnych nie przekroczył on progu wyborczego do Sejmu RP. Niemniej, aby właściwie przedstawić powyższe rozważania, autorka pracy

w sposób skrótowy nakreśliła ideową, personalną oraz organizacyjną genezę SLD, sięgając do okresu sprzed 1999 r. Przyjmując istnienie obiektywnej rzeczywistości z możliwością jej poznania, dla osiągnięcia zakładanych w pracy celów, wykorzystane zostały metody badawcze charakterystyczne dla nauk o polityce, w szczególności: metoda statyczna (ilościowa), analiza systemowa, metoda historyczna i metoda instytucjonalno-prawna. W pracy doktorskiej zastosowane zostały także inne metody i techniki badawcze, takie jak: wtórna analiza źródeł, obserwacja oraz badania ankietowe na grupie celowej (ankiety do posłów i senatorów należących do partii SLD w latach 1999-2005). Bazę źródłową stanowiły akty prawne i inne dokumenty, opracowania naukowe w językach polskim i angielskim, a także materiały prasowe i źródła internetowe.

Praca składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów o charakterze chronologiczno-problemowym, zakończenia, bibliografii oraz spisu tabel i wykresów.

W toku analiz autorka wykazała, że partie polityczne są niezbędnym i trwałym elementem struktury instytucjonalnej demokratycznego systemu politycznego, odgrywają we współczesnych systemach demokratycznych bardzo istotną, fundamentalną rolę. Bez zachowania podstawowych elementów, będących właściwościami partii, będą podatne na kryzysy. Tak jak to miało miejsce w przypadku SLD.